

Kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Utrecht. De Generale Synode werd 25 keer in de Domstad gehouden, waarvan 16 keer in de Westerkerk.

Inhoud

Verantwoording	7
Algemene Vergadering te Rotterdam - 9 en 10 oktober 1907	10
GS te Middelburg - 13 en 14 mei 1908	12
GS te Goes - 11 en 12 mei 1909	14
GS te Rotterdam - 25 en 26 mei 1910	16
GS te Rotterdam - 17 mei 1911	18
GS te Krabbendijke - 28, 29 en 30 mei 1912	20
GS te Rotterdam - 20 en 21 mei 1913	22
GS te Rotterdam - 17 mei 1916	24
GS te Rotterdam - 18 juni 1919	26
GS te Rotterdam - mei 1922	28
GS te Rotterdam - 19 mei 1925	30
GS te Middelburg - 3 mei 1928	36
GS te Rotterdam-Centrum - 21 mei 1931	42
GS te Barneveld - 17 mei 1934	48
GS te Rotterdam-Centrum - 12 en 13 mei 1937	52
GS te Rotterdam-Centrum - 16 en 17 april 1941	58
GS te Utrecht - 29 juni 1944 en voortgezette vergadering 20 september 1945	62
GS te Utrecht - 29 mei 1947	64
GS te Utrecht - 28 en 29 juni en voortgezette vergadering 28 september 1949	70
GS te Utrecht - 11 en 12 januari 1950 en voortgezet op 13 april 1950 en 29 juni 1950	78
GS te Utrecht - 3, 4, 22 en 23 juni en 27 juli 1953	86
GS te Utrecht - 6 en 7 juni en 17 juli 1956	94
GS te Utrecht - 24 en 25 juni en 30 september 1959	100
GS te Utrecht - 23 en 24 mei 1962	108

Inhoud (vervolg)

GS te Utrecht - 9 en 10 juni en 13 oktober 1965	114
GS te Dordrecht - 26 en 27 juni 1968	122
GS te Utrecht - 23 en 24 juni 1971	132
GS te Utrecht - 18 en 19 september 1974	148
GS te Utrecht - 14 en 15 september, 26 en 27 oktober 1977	174
GS te Utrecht - 10 en 11 september 1980	218
GS te Utrecht - 21 en 22 september en 7 december 1983	254
GS te Utrecht - 10 en 11 september 1986 en 14 en 15 januari 1987	286
GS te Utrecht - september 1989 en 17 en 18 januari 1990	328
GS te Utrecht - 16 en 17 september 1992 en 13 en 14 januari 1993	388
GS te Utrecht - 13 en 14 september 1995, 10 en 11 januari en 22 februari 1996	442
GS te Amersfoort - 27 juni 1996 en 20 februari 1997	488
GS te Utrecht - 9 en 10 september 1998 en 27 en 28 januari 1999	496
GS te Utrecht - 12 en 13 september 2001, 30 en 31 januari en 28 februari 2002	530
GS te Utrecht - 8 en 9 september 2004, 26 en 27 januari en 17 maart 2005	614
GS te Utrecht - 12 en 13 september 2007, 30 en 31 januari en 26 en 27 maart 2008	680
GS te Utrecht - 15 en 16 september 2010, 13 en 14 oktober en 26 en 27 januari 2011	766
GS te Utrecht - 18 en 19 september, 9 en 10 oktober 2013 en 22 januari 2014	864
GS te Utrecht - 14 en 15 september, 4 en 5 oktober 2016 en 25 en 26 januari 2017	910
Afgevaardigde ouderlingen - van 1907 tot en met 2016	950
Afgevaardigde diakenen - 1907	969
Predikanten - alsmede adviseurs en afgevaardigden buitenlandse kerken	970

Verantwoording

Binnen het gereformeerde kerkelijke leven nemen Generale Synodes een belangrijke plaats in. Het zijn de landelijke vergaderingen die door gemeenteleden vanuit het gehele land met belangstelling worden gevolgd. Zeker de eerste vergaderingen van een synode trekken daarom veel bezoekers. Naarmate een synode langer duurt, neemt de belangstelling wat af. Maar zeker is dat verslagen van een synode een hoge leesdichtheid hebben.

Ds. G.H. Kersten begreep dat heel goed. Vrijwel direct na de start van De Saambinder, het kerkelijk orgaan van de Gereformeerde Gemeenten, publiceerde hij verslagen van synodevergaderingen. Zijn oogmerk daarmee was overduidelijk: de onderlinge band tussen gemeenten en gemeenteleden versterken. Misschien wel daarom informeerde hij de lezers niet alleen over de genomen besluiten maar gaf hij ook impressies van de sfeer. Dat is ook het onderscheid met de officiële acta die na afloop van elke synode worden uitgegeven.

Vanaf het midden van de jaren twintig van de vorige eeuw zijn van elke Generale Synode kortere of langere verslagen terug te vinden. Opvallend daarbij is dat deze soms heel gedetailleerd informatie geven over kwesties die ter vergadering speelden. Vandaag de dag zou zo'n uitgebreide verslaggeving bij een aanzienlijke groep ambtsdragers en leden de kritiek oproepen dat je niet moet toegeven aan de moderne druk tot maximale openheid. Naar aanleiding van sommige kwesties zou bovendien worden gesteld dat je de vuile was niet moet buiten hangen. Voor ds. Kersten en latere scribae was dat laatste zeker niet hun oogmerk. Maar door openheid te geven wilden ze geruchtvorming voorkomen.

Enkele verslagen wijzen uit dat de afgevaardigden het niet altijd met elkaar eens waren. Ondanks dat was de sfeer meestal - helaas niet altijd - broederlijk. De afgevaardigden waren als broeders bijeen, zelfs toen er een scheiding viel. Dat bepaalde de pijn. Vandaar de titel: *Broeders bijeen*.

Hoewel vandaag de dag alle jaargangen van De Saambinder digitaal te raadplegen zijn via Digibron is besloten in deze bundel de synodeverslagen bijeen te brengen. De teksten zijn overgenomen van de gescande teksten zoals die aanwezig zijn in Digibron. Dat betekent dat de soms afwijkende spellingswijze is gehandhaafd en dat soms fouten in de tekst staan.

Aanleiding voor deze uitgave is dat met de zitting van de synode 2016-2017 een tijdperk wordt afgesloten. Het is de laatste Generale Synode die in Utrecht wordt gehouden. Een afscheid dus. Van de 45 synodes die sinds 1907 werden gehouden, zijn er 25 in Utrecht bijeengekomen. Dat gaat nu veranderen. In de toekomst zal de synode elders vergaderen.

Behalve verslagen is er ook een groot aantal foto's in deze bundel opgenomen. Nadat de redactie van het Reformatorisch Dagblad, onder voorwaarden, toestemming had gekregen de vergaderingen te verslaan, konden er - na verloop van tijd - ook foto's worden gemaakt. Naarmate de tijd voortschreed, kregen fotografen ook meer ruimte om foto's te maken. Een selectie van beelden is bij de vergaderingen vanaf 1980 opgenomen. Achterin zijn bovendien portretfoto's opgenomen van alle primi-afgevaardigden. In geval een secundus een hele zitting bijwoonde omdat de primus op geen enkele vergadering aanwezig was, is van deze vervanger ook een portret meegenomen. Van een aantal afgevaardigde ouderlingen was helaas geen portret te achterhalen.

Bij het samenstellen van deze bundel past dank aan een aantal mensen. Allereerst mijn collega's: Jos Ansink, Albert Bloemert, Wessel Blokzyl, Erik van den Broek, Niels Don, Hendrik Jan van der Heiden en Ton Hoeflaak. Bert van Santen zorgde voor de opmaak. J.P. Sinke uit Krabbendijke en L. Vogelaar uit Scherpenzeel hielpen bij het natrekken van gegevens. En ten slotte, mijn vrouw Jannie, die allerlei dingen rond de afwerking uit handen nam. Het samenstellen was een hele klus, maar we beleefden er met elkaar veel vreugde aan. Ons doel is bereikt als deze bundel de lezer ervan overtuigt dat de Heere ondanks alle menselijke tekorten de gemeenten heeft onderhouden en geleid.

Amersfoort, Oudjaar 2016

W.B. Kranendonk

1907 / 2017

DE GENERALE SYNODES VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Roepende kerk: Rotterdam

Algemene Vergadering te Rotterdam

9 en 10 oktober 1907

Synodepreek: ds. N.H. Beversluis

Tekst synodepreek: Onbekend

Moderamen

	Preses: ds. N.H. Beversluis		Scriba (primus): ds. G.H. Kersten		Scriba (secundus): ds. A. Janse
---	--------------------------------	---	--------------------------------------	---	------------------------------------

Roepende kerk: Rijssen

Generale Synode te Rotterdam

19 mei 1925

Synodepreek: ds. A. de Blois

Tekst synodepreek:

Schrijf hetgeen gij gezien hebt, en hetgeen is, en hetgeen geschieden zal na dezen; de verborgenheid der zeven sterren, die gij gezien hebt in Mijn rechterhand, en de zeven gouden kandelairen. De zeven sterren zijn de engelen der zeven gemeenten; en de zeven kandelairen die gij gezien hebt, zijn de zeven gemeenten.

Openbaring 1 : 19, 20

Moderamen

	Preses: ds. G.H. Kersten		1e Assessor: ds. H. Kieviet		2e Assessor: ds. J. Vreugdenhil
Scriba: ouderling A. van Bochove sr.		Quaestor: ds. A. Verhagen			

Eskerk, Rijssen.

Indrukken van de Generale Synode

Met spanning is deze synode tegemoet gezien; van verschillende zijden was de belangstelling en geen wonder! 't Was niet te ontkennen of op deze vergadering zouden ver uiteenlopende, ja tegenovergestelde gevoelens botsen. Vooral inzake de opleiding; maar dat niet alleen.

Te negen ure opende Ds. Kieviet van Veenendaal op verzoek van de herderlooze roepende kerk de synode. Met ernst en zooals dit br. Kieviet eigen zijn kan, met waarneembaren indruk die zich op de vergadering overplante, wees hij in zijn openingswoord op de noodzakelijkheid elkander te verdragen in het middelmatige en toch voor oogen te houden wat tol heil van Gods kerk in het bewaren van de eenheid dienen kan. Later kwam hij bij de besprekingen op dat woord nog eens terug. Ik was blijde hem als 2e voorzitter aan mijn zijde te hebben, toen de synode mij tot preses verkozen had; met een gerust hart kon ik de hamer hem toen de „school” aan de orde kwam, overgeven.

Vrij wat tijd werd gevorderd voor het uitbrengen van rapporten en het bespreken der conclusies. Deputaten inzake de verhouding tot de Hooge Overheid rapporteerden met lof over de welwillende hulp door de Overheid steeds toond. Met de van uit den Volkerenbond voorgestelde wijziging van den Gregoriaanschen kalender kon zich de synode niet vereenigen

voor zoover daardoor, zij het dan ook sporadisch, de week van zeven dagen wordt aangetast.

Deputaten benoemd op verzoek der Chr. Ger. Kerk tot vereeniging der beide kerkengroepen, hebben na het gerapporteerde ter vorige synode, niets meer vernomen. Zij besluiten hun rapport met de bemerking dat ons hier een afwachtende houding past en bevelen deze teedere zaak, opdat wijsheid en voorzichtigheid geschonken mogen worden, den Heere aan.

De conclusies uit het rapport van de Commissie van Toezicht werden besproken bij een door de Zuidelijke Particuliere Synode geplaatst voorstel betreffende de opleiding. Die opleiding is naar ik geloof in veel beter banen geleid. Vooreerst is onderscheid gemaakt in den weg dien zij te bewandelen hebben die naar art. 8 tot het ambt komen en dien zij gaan, die door studie zich middellijk zoeken te bekwamen. De regeling van 1916 waartegen van stonden aan ernstige bezwaren werden ingebracht, zag art. 8 te zeer over het hoofd; en het moet goed kunnen werken dat men art. 8 der D. K. O. in eere herstelde, gelijk door mij steeds is begeerd.

Alsnu hebbe een ieder zich met attest van zijn kerkeraad te zijner classis te presenteerden. Die classis, bijgestaan door de Commissie van Toezicht, oordeelt over de aanneming en zendt de voor art. 8 bestemden ter Partic. Synode, de anderen ter schole.

Ook wordt besloten een leeraar nevens Ds. den Hengst tot docent te benoemen. De vergadering verkiest daartoe Ds. Kersten, die deze benoeming echter in beraad wenscht te houden. De Commissie van Toezicht wordt op voorstel van al hare leden gemachtigd bij zijn bedanken een ander te verkiezen en zoo noodig het getal onderwijskrachten te vermeerderen. Bedoelde Commissie wordt gevormd door de predikanten: Ds. H. Kieviet, Ds. J. Vreugdenhil, Ds. G. H. Kersten (die zoo hij de benoeming aanneemt als docent vervangen zal worden door Ds. de Blois), Ds. R. Kok (in plaats van Ds. Fraanje die bedankte) en de ouderlingen: M. v. d. Berge en H. v. d. Tholen.

Besloten wordt het aanbod van dertig duizend gulden voor de stichting van een eigen onderwijsinrichting te aanvaarden en de Commissie van Toezicht met den docenten wordt opgedragen voor volvoering van het plan zorg te dragen. Van harte hoop ik, dat des Heeren zegen op dit besluit moge rusten, beschamend onze vreeze en bouwend Zijne kerk door haar steeds meerdere van Hem geroepen knechten toe te voegen. Want voorwaar! de oogst is groot, doch de arbeiders zijn weinigen. Moge meer en meer het der gemeenten gegeven worden dezen nood in den gebede te gedenken.

‘t Rapport der Zendingscommissie luidde niet ongunstig. Maar het voorstel van Vlaarding en was helaas te weinig omljnd om tot besluiten te komen. Ds. de Blois werd in de plaats van

Ds. den Hengst verkozen. Ter volgende synode hoopt men van de commissie voorstellen te ontvangen.

Ook deputaten voor Emeriti en hun weduwen en weezen hadden niet te klagen. Een der oude leeraars oordeelde het hem geschonkene n. b. de helft te hoog en wilde die helft der synode schenken. Dat is bemoedigend en het zal zeker de offervaardigheid niet verminderen. De bedragen worden vastgesteld, al wordt deputaten eenige vrijheid gelaten. Waarlijk, wij mogen in onze gemeenten niet te hard klagen; er wordt met blijmoedigheid gegeven waar het noodig is. (‘t Adres van den penningmeester is A. v. Bochove te Nieuw-Beierland).

Het rapport van correspondentie met buitenlandsche kerken (Ds. Minderman, Ds. Kieviet, Ds. Kersten) wees eenerzijds op den nood dier kerken in betrekking de bediening des Woords, doch ook anderzijds op de trouw, die te midden van het meest brute materialisme aan de Waarheid nog gevonden wordt. Ds. Wielhouwer heeft boven zijne krachten gearbeitet doch de Heere sterkte hem. In Ds. v. Dijke en br. v. Zweeden ontving het Westen weder eenige hulp. In Grand Rapids werd een Engelsch sprekende kerk gesticht nevens de twee Hollandsche. Over het door de synode zenden van eene deputatie naar de Amerikaansche synode kon nog niet gedacht, maar de vergadering liet elke leeraar vrij zoo hij in overleg met zijn kerkeraad meende hulp

te moeten en te kunnen bieden, al legt de synode nadruk op den nood in Nederland.

Een kwestie over leergeschillen werd conform de besluiten van betrokken classis en Noordelijke Partic. Synode afgehandeld. Eenige uiteenlopende beschouwingen over Sabbathsheiliging werd met aandrang, dat kerkeraden nauw zullen toezien op de heiliging van Gods dag afgedaan.

Ik zal niet meer vermelden. Straks verschijnen de Handelingen, die officieel van de handelingen dezer gewichtige synode zullen spreken. Doch het was mij eene behoefte aan het

eind der beraadslagingen iets te vermelden. De Heere gaf verademing bij velen, blijdschap bij anderen en antwoordde op de stille verzuchting tot Hem opgezonden. De Hoogepriester aan de rechterhand des Vaders gedenke steeds ook deze deelen van Gods Kerk in ons diep zinkend vaderland en leide haar weg en bouwe door haar de aloude, beproefde Waarheid tot heerlijkheid Zijns Naams en velen ter behoudenis.

ds. G.H. Kersten

Roepende kerk: Barneveld-Centrum

Generale Synode te Utrecht

14 en 15 september, 4 en 5 oktober 2016 en 25 en 26 januari 2017

Synodepreek: ds. J. J. van Ekeveld

Tekst synodepreek:

*Zie, Hij komt met de wolken, en alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben.
Openbaring 1 : 7*

Moderamen

	Preses: ds. J. J. van Ekeveld		Assessor-preses : ds. P. Mulder		Scriba (primus): ds. A. Schreuder
Scriba (secundus): ouderling A.G. Bregman		Scriba (tertius): ds. G.J.N. Moens		Queastor (primus): ouderling S. Boogaard	
	Queastor (secundus): ouderling K.H. de Heer				

V.l.n.r.: student H.J. Agteresch, student E.J. Boudewijn, ds. C.J. Meeuse, student M. Blok, ds. A. Moerkerken en ds. A.T. Huijser.

Links: ds. L. Blok en ds. A. Moerkerken. Rechts van voor naar achter: ds. J.J. van Ekeveld, C. Vonk Noordegraaf, Z. Klaasse, S. Boogaard, J.T. van den Berg, ds. P. van Ruitenburch, ds. G. Heijkamp, J.H. Mauritz, A.G. Bregman, ds. G.J.N. Moens en ds. A. Schot.

V.l.n.r.: S. Maljaars, J.J. Verhage, M. Burggraaf, A.J. van der Schans, J.C. de Jong, A.P. Verheij, G. Treur, H.C. Bouman, Van der Schans, M. Bal en J.P. Sinke.

Op de rug gezien: J. Willemsen, J.H. Mauritz, mr. J.H. Doeven, dr. ir. C. Vonk Noordegraaf, ds. F. Mulder en ds. P. Melis.

*V.l.n.r.: dr. G. van der Hoek, A. van Hartingsveldt, K. Bel, B. Agteresch, ds. C. van Ruitenburg
en ds. M. Karens.*

V.l.n.r.: ds. P. van Ruitenburg (uit Canada), diaken R.W. Lokker (notulist) en afgevaardigden van zendingkerken, met A. Elshout als vertaler.

Afgevaardigde ouderlingen

van 1907 tot en met 2016

 <p>B. Agteresch - Capelle aan den IJssel-West 1989, 1992, 1995, 1996, 1998, 2001, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016</p>	 <p>P. Baaijens - Middelburg 1919</p>
<p>A. Baan - Rijssen-Esch 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1916, 1922</p> 	<p>G. Baan - Rijssen-Noord 2001, 2004</p>
 <p>A. Bac - Moerkapelle 1925, 1928, 1931, 1934, 1937, 1941, 1944</p>	 <p>H. Bas - Alblasserdam 1944/1945, 1947, 1949, 1950, 1953</p>
<p>P. Beekman - Bruinisse en Apeldoorn 1907, 1908, 1909, 1910, 1912, 1913, 1916, 1919</p> 	<p>G. Beens - Genemuiden 1971, 1974, 1983</p>
 <p>K. Bel - Capelle aan den IJssel-Middelwatering 2013, 2016</p>	 <p>C. van Bendegom - St. Annaland 1907, 1908, 1909, 1911</p>
<p>A. Benders - Giessendam 1907</p> 	<p>Joh. van den Berg - Genemuiden 1925 (sec.)</p>

Predikanten

alsmede adviseurs en afgevaardigden buitenlandse kerken

 <p>G.J. van Aalst 1995, 1996, 1998, 2001, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016</p>	 <p>D.L. Aangeenbrug 1947, 1949, 1950, 1953</p>
<p>J. Baaijens 1980, 1986, 1992, 1996</p>	 <p>A. Bac 1995 (sec.), 1996, 1998</p>
 <p>J.D. Barth 1931, 1934</p>	 <p>J. Beens 1995</p>
<p>J.B. Bel 1950, 1953, 1956, 1959</p>	 <p>J. van den Berg 1937, 1941, 1944, 1949, 1950, 1953</p>
 <p>N.H. Beversluis 1907</p>	 <p>P. van der Bijl 1959, 1962</p>
<p>A. de Blois 1925, 1928, 1931, 1934, 1941, 1947, 1949, 1953</p>	 <p>L. Blok 1971, 1980, 1983, 1989, 1992, 1995, 2001, 2004, 2010, 2013, 2016</p>
	